

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Стамат Вікторія Михайлівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет*

Політікіна Інна В'ячеславівна

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
Миколаївський національний аграрний університет*

Стрімкий розвиток глобального економічного простору сприяє появі нових тенденцій в управлінні глобальними ланцюгами постачань, що охоплює різні регіони світу. Цифровізація економічних процесів впливає не лише на маркетингову діяльність у світі, але й також вплинула на функціонування міжнародних логістичних систем та в цілому міжнародної логістики [1; 2].

Міжнародна логістична система являє собою сукупність певну послідовність ланцюгів постачання, що об'єднує кілька країн, регіонів світу і яка спирається на міжнародну логістичну інфраструктуру. Класична модель ланцюгів постачання змінилась. З'являється омніканальність логістики, тобто доставка товарів у те місце, де зручно споживачу (клієнту) [3].

Тенденції у світовій логістичній системі показують, що останніми роками вантажовідправники все частіше передають свої логістичні операції на аутсорсинг – спеціалізованим компаніям, стороннім постачальникам логістичних послуг, які пропонують найбільш ефективні рішення. Логістичні послуги можна розділити на три групи:

- послуги із перевезення вантажів різними видами транспорту;
- консультаційні послуги щодо створення каналів постачання товарів;
- послуги із пакування вантажів, фінансування торгових угод, оренди і ремонту обладнання, страхування вантажів, передачі інформації, кур'єрських та послуг з експрес доставки.

Основними чинниками постійного зростання попиту на логістичні послуги є глобалізація світової економіки, використання технологій виробництва за принципом «точно в строк» та розвиток електронної комерції. Процес глобалізації сприяв розширенню та ускладненню каналів розподілу та мереж постачання. Водночас виробничі процеси все більше централізуються в індустріальних парках великих компаній, що приносить економію на масштабах, але також призводить до зростання

транспортних витрат. Це зумовлює необхідність залучення логістичних компаній [3].

Складність глобальної логістичної системи, необхідність гнучкого реагування на постійно мінливі вимоги клієнтів і прагнення забезпечити найвищий рівень логістичних послуг призвели до необхідності інтеграції управління компанією з низкою логістичних посередників, яких зазвичай називають «третіми сторонами». Суть такого підходу полягає в передачі логістичних та дистрибуційних функцій третім особам на аутсорсинг. До третіх сторін належать компанії, які надають логістичні рішення, та транспортні оператори, які підтримують цей бізнес.

Функціонування глобальної логістичної системи неможливе без відповідної інфраструктури, до якої насамперед належать міжнародні транспортні коридори. Міжнародний транспортний коридор являє собою складову міжнародної транспортної системи або національної, що забезпечує важливі міжнародні вантажні та пасажирські перевезення між певними географічними районами. Він включає залізничний транспорт та стаціонарне обладнання всіх видів транспорту, що діють на даній території, а також комплекс заходів організаційного, правового та технічного характеру для здійснення перевезень. Організація міжнародного транспортно-логістичного комплексу забезпечує використання єдиної транспортної технології як основи для гармонізації національних законодавств, приведення транспортних інфраструктур до єдиних технічних параметрів, створення глобальної логістичної системи та інтеграції національних транспортних систем у світову транспортну систему.

На теперішній час міжнародна логістика знаходиться під впливом кардинальних сил та чинників, що суттєво сприяють зміні ролі та масштабів учасників світового логістичного ринку. Головними чинниками, що серйозно впливають на розвиток ринку логістичних послуг, є: глобалізація виробничих компаній; концентрація виробничих компаній на ключових компетенціях і передача на аутсорсинг не профільних напрямів; прагнення скоротити розмір ланцюга поставок і оптимізувати витрати в цій частині; скорочення життєвих циклів продукції, зростання ролі інновацій у виробничій обробній промисловості; прискорений розвиток онлайн-бізнесу [3].

Сучасні тенденції розвитку світової логістичної системи демонструють стрімкий рух до інтеграції, автоматизації та цифрової трансформації. Глобалізація, зростання електронної комерції та вимоги до швидкої та ефективної доставки товарів формують нові виклики та можливості для логістичних операторів. Ключові тенденції розвитку цієї системи можна узагальнити наступним чином:

1. Цифрова трансформація: Впровадження штучного інтелекту, великих даних, інтернету речей, блокчейну та інших цифрових технологій революціонізує логістичні процеси, підвищуючи їх

ефективність, прозорість та швидкість. Автоматизація та роботизація складських операцій, оптимізація маршрутів транспортування, а також використання предиктивної аналітики для управління запасами – це лише декілька прикладів цифрової трансформації логістики.

2. Інтеграція логістичних ланцюгів: співпраця між різними учасниками логістичного процесу (виробниками, постачальниками, дистрибуторами) для створення єдиної та ефективної системи.

3. Зростання електронної комерції: вимагає від логістичних компаній адаптації до нових форматів доставки, таких як доставка останньої милі та фулфілмент.

4. Увага до екологічності: зростає попит на «зелені» логістичні рішення, що включають використання екологічно чистих транспортних засобів та оптимізацію маршрутів для зменшення викидів.

5. Персоналізація логістичних послуг: задоволення індивідуальних потреб клієнтів шляхом надання гнучких та адаптивних логістичних рішень.

У цілому, сучасна світова логістична система перебуває в стані постійного розвитку та трансформації. Впровадження інноваційних технологій та адаптація до нових викликів є ключовими факторами успіху для логістичних компаній та забезпечення ефективного функціонування глобальної економіки [3]. Перспективи подальшого розвитку полягають у поглибленні цифрової трансформації, розширенні використання штучного інтелекту, розвитку автономних транспортних засобів та створенні інтелектуальних логістичних мереж. Це дозволить створити більш ефективну, стійку та адаптивну логістичну систему, яка буде відповідати потребам сучасного світу.

Отже, на теперішній час світова логістична система є динамічною системою, яка враховує тенденції розвитку глобальної економіки, які проявляються у стрімкому розвитку комунікаційних технологій, що призводять до використання нових програм обліку та оперування великими масивами даних; підготовка фахівців за спеціальністю «Логістика», які володіють інноваційними методами управління логістичними системами; використання аутсорсингових компаній, що забезпечують ширше використання логістичних функцій.

Список використаних джерел:

1. Стамат В.М., Нехайчик Є.Є. Основні тренди маркетингової діяльності: світовий погляд. *Modern Economics*. 2023. № 38(2023). С. 152–157. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-23](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-23)

2. Стамат В.М., Просолов О.О. Digital-маркетинг як ключовий чинник підвищення конкурентоспроможності бізнесу. *Modern Economics*. 2024. № 44(2024). С. 190–198. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-28](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-28)

3. Міжнародна логістика. Електронний підручник / за наук. ред. проф. Сохаської О.М. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 370 с.